

УДК 82.09

Павлусяк Ірина*(м. Острог, Україна)**Національний університет «Острозька академія»***ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ОПИСУ ПЕРСОНАЖІВ У РОМАНАХ К. С. ЛЬЮІСА “ОСТАННЯ БИТВА” І ДЖ.Р.Р ТОЛКІНА “ВОЛОДАР ПЕРСТНІВ”**

У тезах висвітлено один із інтерактивних методів для вивчення професійної англійської мови, який представлений у вигляді дослідження художніх англомовних текстів. Проведено лінгвістичний аналіз лексики при описі зовнішності персонажів жанру фентезі, оскільки дослідження цього жанру є одним із ключових методів розвитку творчої особистості.

Ключові слова: жанр фентезі, метафора, епітет.

В тезисах освещены один из интерактивных методов для изучения профессионального английского языка, который представлен в виде исследования художественных англоязычных текстов. Проведен комплексный синтаксический и стилистический анализ лексики при описании внешности персонажей жанра фэнтези.

Ключевые слова: фэнтези, метафора, эпитет.

This research is focused on the research of the interactive methods of learning professional English language, which is presented as a study of literal English texts. The considerable amount of research has been devoted to investigation of the complex analysis of the vocabulary for appearance description of characters in the fantasy genre.

Key words: the fantasy genre, metaphor, epithet.

Лексичні особливості мови письменника реалізуються на письмі, а саме в мовленні персонажів, словах, фразах, діалогах. Вивчення категорій художнього образу персонажа ґрунтується на детальному аналізі мовлення персонажів у різних комуніка-

тивних ситуаціях. Мовлення відіграє важливу роль тому, що воно виступає засобом розкриття образу через самоаналіз, його індивідуальні вчинки, дії, жести.

Описи зовнішності персонажів часто присутні у творах жанру фентезі. Це є невід'ємною атрибутикою для кожного автора. Наявність портретних компонентів у тексті, допомагає читачеві краще виокремити індивідуальний стиль автора [3]. Основна функція художніх засобів полягає в тому, що вони допомагають виділити та підкреслити в зображуваному персонажі, предметі потрібну рису чи певну якість для індивідуалізації того чи іншого предмета.

Одними із перших авторів жанру фентезі є Р. Говард, Ф. Лавкрафт, Дж. Толкін, К. Льюїс. Зазначені автори багато у чому спирались на сюжети та образи міфів та легенд, інтерпретуючи їх кожен по-своєму. Можна припускати, що фентезі як різновид літератури зародився дуже давно у вигляді міфу чи казки [1].

Мета нашої роботи полягає у виявленні найчастіше вживаних художніх засобів, які використовуються письменниками при описі персонажів у жанрі фентезі.

Досягнення мети роботи передбачає вирішення наступних завдань:

1) Здійснити лінгвістичний аналіз описів зовнішності персонажів у романах К. Льюїса «Остання битва» і Дж. Толкіна «Володар перснів».

2) Виявити та описати найбільш вживані художні прийоми у описах зовнішності головних дійових осіб.

3) Через використання різних художніх засобів розкрити образи персонажів у романах К. Льюїса «Остання битва» і Дж. Толкіна «Володар перснів».

У нашому дослідженні було здійснено лексичний та стилістичний аналіз особливостей опису зовнішності персонажів у романах К. Льюїса «Остання битва» і Дж. Толкіна «Володар перснів». Лексичний аналіз було здійснено на синтаксичному рівні. Нам вдалося відшукати художні засоби, які автори використовують, надаючи описам певної експресивності, виразності, висловлюючи свої особисті почуття та ставлення до героїв.

Прикладом, який підтверджує вище наведені позиції є найбільш уживане використання такого художнього засобу як метафора, який можна виокремити у творі К. Льюїса «Остання битва»: *I'm feeling cold enough already in this cruel wind* [4]. Метафорою є словосполучення *cruel wind*, яке надає певну характеристику вітру притаманну іншому явищу або предмету. Або ж, до прикладу, застосування метафори у наступному реченні було використане, щоб підсилити зовнішній образ героя: *You keep a civil tongue in your head, Mister, replied the Dwarf* [4]. У цьому реченні метафорою виступає словосполучення *civil tongue*, яке входить до складу ідіоми *keep a civil tongue in your head*, що означає говорити ввічливо, з манерами.

Однак, епітети відіграли не менш важливу роль для описів персонажів. Ці художні засоби надали описам зовнішності певної унікальності, неповторності, яскравості і підкреслили їх позитивні риси, створивши відповідний настрій читачеві. Прикладом з твору К. Льюїса «Остання битва» такого художнього засобу є: *The point of his horn divided the water just above his head, and it cascaded out in two rainbow-colored streams all round his shoulders* [4]. Епітетом у цьому реченні виступає означення *rainbow-colored streams*. Опис зовнішності міфічної істоти, а саме – єдиного рога, як уособлення доброти і миру. Його опису властиві епітети з кольорами, оскільки колір викликає у людини певні асоціації, образи. У зв'язку з цим, автор використовує епітет «райдужний», щоб зробити акцент на незвичайності та надати певної імпресії зовнішності істоти.

Відповідно до поставлених завдань після виконання дослідження можемо стверджувати, що художні засоби, які автор використовує у тексті служать для передачі додаткової інформації, як емоційної, так і смислової. У проаналізованих нами описах зовнішності персонажів знаходимо різноманітні художні засоби та конструкції, що надають їм більшої експресивності. До найбільш вживаних можемо віднести метафору та епітет. Художні засоби надали описам зовнішності персонажів певної унікальності, неповторності, яскравості і підкреслили позитивні риси персонажів, створивши відповідний настрій читачеві.

Література:

1. Бабенко Л. Г. Лингвистический анализ художественного текста. Теория и практика : [учебник; практикум] / Л. Г. Бабенко, Ю. В. Казарин. – Москва: Флинта : Наука, 2003. – С. 10–11.
2. Ковалик І. І. Методика лінгвістичного аналізу тексту / І. І. Ковалик, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ. – Київ : Вища школа, 1984. – 164 с.
3. Мальцева О.А. Семантико–стилистическая интерпретация словесного портрета и повторной номинации в художественном прозаическом тексте / Мальцева О. А. – Москва, 1986. – 240 с.
4. Clive Staples Lewis. The Last Battle. Fantasy. Printed in the U.S.A: First Scholastic printing, 1995. – 184 p.